

Şehirlerde patlayıcı silahlar: Sivil yıkım ve acılar sona ermeli

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri António Guterres ve Uluslararası Kızılhaç Komitesi (ICRC) Başkanı Peter Maurer ortak bir çağırıda bulundu:

Idlib ve Trablus şu sıralarda, bombalama ve silahlı saldırılar altında dile getirilmeyen acılara ve yıkıma maruz kalmakta ve son zamanlarda aralarında Musul, Halep, Rakka, Taiz, Donetsk, Felluce ve Sanaa'nın da bulunduğu uzun bir ateş altındaki şehirler listesine dahil olmaktadır.

Buralarda yaşananlar nadiren medyanın manşetlerinde yer alır, ancak almalıdır. Yaklaşık 50 milyon insan şehirlerdeki çatışmaların etkilerine maruz kalırken, şehirlerde yaşanan savaş arka sayfadan haber olamaz.

Kentsel savaşın yıkıcı insani sonuçları karşısında alarma geçen Uluslararası Kızılhaç Komitesi (ICRC) ve Birleşmiş Milletler, bugün, nüfusu yoğun geniş alanlara yayılmış patlayıcı silahların kullanılmaması için silahlı çatışmaların tarafı olan devletlere ve tüm taraflara ortak bir çağırıda bulunmaktadır.

Dünyada kentleşme arttıkça silahlı çatışmalar da şehirlere yayılmaktadır. Şehirler hava saldırıları, roketler, topçu ateşi veya el yapımı patlayıcılarla bombalanıp ateş altında kaldığında, bunun bedelini ezici bir şekilde siviller ödemektedir. Aslında, kayıpların büyük çoğunluğu - bir tahmine göre yüzde 90'ın üzerinde - sivilidir. Afganistan, Irak, Suriye ve Ukrayna'daki nüfusu yoğun merkezlerden gelen yürek parçalayıcı görüntüler - ki bunlar yaşananların yalnızca birkaç örneğidir - görmezden gelinmesi imkansız, ancak çok sık unutulmuş sivil yıkıma dair ciddi bir şablona işaret etmektedir.

Çatışmaya taraf olanlar, nüfusu yoğun olduğu yerlerde savaş alanlarında olduğu gibi savaşamayacaklarını kabullenmezler. Ayrıca, şehirlerde, kasabalarda ve mülteci kampları gibi yerlerde geniş alanlarda etkili olan patlayıcı silahların kullanımının sivilleri, ayırım gözetmeyen yüksek zarar riskiyle karşı karşıya bıraktığını kabul etmeleri gerekir.

Şehirlerdeki silahlı çatışmalar, sayısız sivilin ölümüne ve ağır yaralanmasına neden olmakta ve çoğunu yaşam boyu engel ve psikolojik travma ile başbaşa bırakmaktadır. Temel hizmetlerin sağlanması için gerekli olan altyapı - su, elektrik, sanitasyon, sağlık hizmetleri - hasar görmüş veya tahrip olmuştur. Bu durum, acıları daha da şiddetlendiren domino etkisini tetikler. Sayısız

örnekten birinde, geçen ay Yemen'in Aden şehrinde en az 200.000 kişi, yoğun çatışmaların ardından kullanabilecekleri temiz su olmadan ortada kaldı.

Ve, besleme hatları saldırıya uğradığı için, su veya elektrik kesintisi olduğunda sağlık hizmeti sağlamak son derece zor veya imkansız hale gelmektedir. Aslında, şehirler ateş altında kalıp, bombalandığında, sağlık hizmetleri de bu durumdan sert bir şekilde etkilenir: sağlık personeli öldürülür ve yaralanır, ambulanslar yaralılara ulaşamaz ve hastaneler onarılamaz şekilde hasar görür.

Hayatta kalanlar için yaşam dayanılmaz hale gelir - ve genellikle kaçmak zorunda kalırlar. Geçtiğimiz yaz, sadece iki ayda, Trablus'taki şiddetli ateş ve bombalama nedeniyle yaklaşık 100 bin kişi yerinden edildi. Yerinden olmuş kişiler, özellikle kadınlar ve çocuklar, sağlıkları ve yaşamlarıyla ilgili risklere karşı özellikle savunmasız kalırlar. Irak'ta, ülke çapında 1,5 milyon kişi ülke içinde yerinden olmuş, eve geri dönemez durumdadır. Dönenler ise, hayatlarını her şeye rağmen yeniden inşa etmek için mücadele ederler; evleri yıkılmış, temel hizmet ağları çökmüş ve savaş kalıntısı patlayıcılar her yerde tehdit olmayı sürdürmektedir.

Şehirlerde silahlı çatışmaların yol açtığı büyük yıkım, kalkınma endekslerini yıllar ve hatta on yıllar öncesine geri götürebilir: örneğin, Yemen'deki silahlı çatışmanın ilk dört yılından sonra, insani gelişme göstergeleri 20 yıl önceki endeksine düştü. Bu, Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin çoğunun başarılmasında büyük bir engeldir. On yıllar boyunca kazanılan ilerleme, bir zamanlar canlı ve gelişmekte olan nüfus merkezlerinin hayalet kasabalara dönüşmesiyle hızla tersine dönebilir.

Bu yıl, kurallarına titizlikle saygı duyulduğunda, uluslararası insancıl hukukun (IHL) koruyucu gücünü sağlayan, evrensel olarak kabul edilmiş 1949 Cenevre Sözleşmelerinin 70. yıldönümüdür. IHL, sivillere veya sivil hedeflere

yönelik saldırıları, ayırım gözetmeyen veya orantısız saldırı yapılmasını, ayırım gözetmeyen silahları ve sivillerin insan kalkanı olarak kullanılmasını kesinlikle yasaklamaktadır. Çatışmanın taraflarının, olası sivil zararı en aza indirmek için adımlar atmasını talep etmektedir Bu kurallara saygı, silahlı çatışmaların, askeri hedeflerle sivillerin ve sivil yapıların birbirine karıştığı ve sivillerin büyük zarar riski altında olduğu yoğun nüfuslu ortamlarda gerçekleşmesi nedeniyle daha da büyük önem taşımaktadır.

Sivillerin yoğun nüfuslu bölgelerdeki savunmasızlığı, Devletlerin sivillerin zarar görmesini önlemek için silah ve taktik tercihlerini yeniden değerlendirmelerini ve uyarlamalarını ve silahlı kuvvetlerini bu amaç için yeterince hazırlamalarını, eğitmelerini ve donatmalarını zorunlu kılmaktadır. Devletler ayrıca bu amaçla ortakları ve çatışmanın destekledikleri diğer tarafları üzerinde de etkili olmalıdır. Askeri operasyonların planlanmasında ve yürütülmesinde sivillerin korunmasının stratejik bir öncelik haline getirilmesi zorunludur. Bu yönde bazı adımlar atılıyor, ancak çok daha fazlasının çok daha kısa sürede yapılması gerekiyor.

Kentsel silahlı çatışmalarda sivil korumanın güçlendirilmesi için bir takım girişimlerin başlatılması konusunda teşvik görüyoruz. İlk adım olarak, Devletlerin, nüfus yoğun alanlarda patlayıcı silah kullanımıyla ilgili olarak IHL'ye uygun bir politika bildiriminin yanı sıra uygun kısıtlamaları, ortak standartları ve operasyonel politikaları geliştirme çabalarını destekliyoruz.

Ayrıca, Devletleri ve diğer paydaşları sivil kayıplarla ilgili veri toplanmasını güçlendirmek ve sivillere verilen zararı azaltmak ve soruşturmak ile hesap verebilirliği sağlamak ve gelecekteki operasyonlar için dersler çıkarmak için mekanizmalar oluşturmaya çağırıyoruz.

Devletleri, nüfusu yoğun bölgelerde ağır patlayıcı silahların kullanımıyla ilgili kısıtlamalar ve sınırlamalar dahil olmak üzere kentsel silahlı çatışmalarda

sivil zarar riskini azaltmak için iyi uygulamaları tespit etmeye ve paylaşmaya teşvik ediyoruz ve bu gibi iyi uygulama değişimlerini desteklemeyi taahhüt ediyoruz.

Kentsel savaşı tamamen azaltmaya çalışmak amacıyla, tüm tarafları silahlı çatışmaları nüfusu yoğun bölgeler dışında tutmak için stratejileri ve taktikleri kullanmaya ve sivillerin kuşatılmış alanları terk etmesine izin vermeye çağırıyoruz.

Ve Devletleri, nüfusun yoğun olduğu bölgelerde patlayıcı silahların kullanılmasından kaçınılması gereken politikalar ve uygulamalar dahil, sivillerin korunmasını artıracak politikalar ve uygulamalar benimsemeye çağırıyoruz. Bu, savaşın şehirler üzerindeki etkisini azaltmak ve çekilen acıları dindirmek için mesafe kaydedilmesini sağlayacak.

Daha fazla bilgi için lütfen iletişime geçin:

Anita Michele Dullard, ICRC Sözcüsü, Cenevre, +41227303028,
adullard@icrc.org